

**Mogućnosti poslovne zajednice za korištenje
sredstava iz Višegodišnjeg financijskog okvira
2021. – 2027.**

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

5 EU ciljeva kao strateški okvir za provedbu Kohezijske politike u programskom razdoblju 2021.-2027.

1. Pametnija Europa
promicanjem inovativne i
pametne gospodarske
preobrazbe

2. Zelenija Europa s niskom
razinom emisija ugljika
promicanjem prelaska za
čistu i pravednu energiju,
zelenih i plavih ulaganja,
kružnog gospodarstva,
prilagodbe klimatskim
promjenama i upravljanja
rizikom i njegova
sprječavanja

3. Povezanija Europa
jačanjem mobilnosti i
regionalne povezanosti
ICT-a

4. Europa s istaknutijom
socijalnom komponentom
provedbom europskog
stupa socijalnih prava

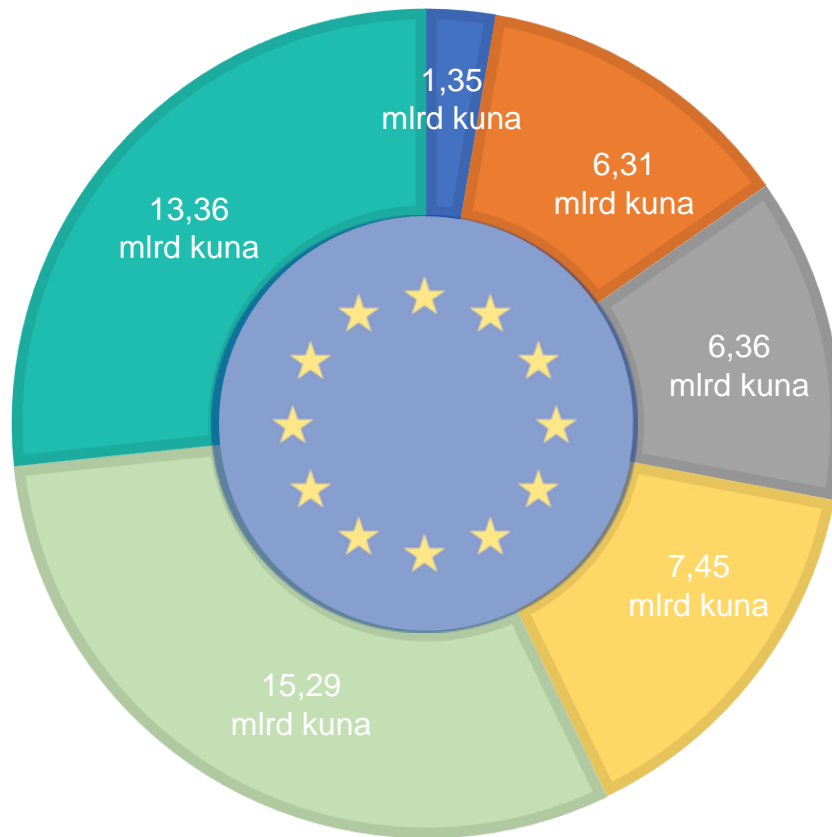

5. Europa bliža građanima
poticanjem održivog i
integriranog razvoja
urbanih, ruralnih i obalnih
područja te lokalnih
inicijativa

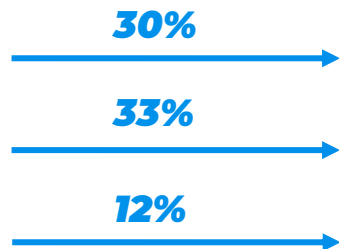
Raspodjela iznosa sredstva po ciljevima politike u okviru EFRR, KF i FPT

- Fond za pravednu tranziciju
1,35 mlrd kn/ 178 mln eur
- Europa bliža građanima
6,31 mlrd kn/ 830 mln eur
- Solidarna Europa
6,36 mlrd kn/ 840 mln eur
- Povezanija Europa
7,45 mlrd kn/ 980 mln eur
- Zelenija Europa
15,29 mlrd kn/ 2,01 mlrd eur
- Pametnija Europa
13,36 mlrd kn/ 1,76 mlrd eur

* Bez tehničke pomoći

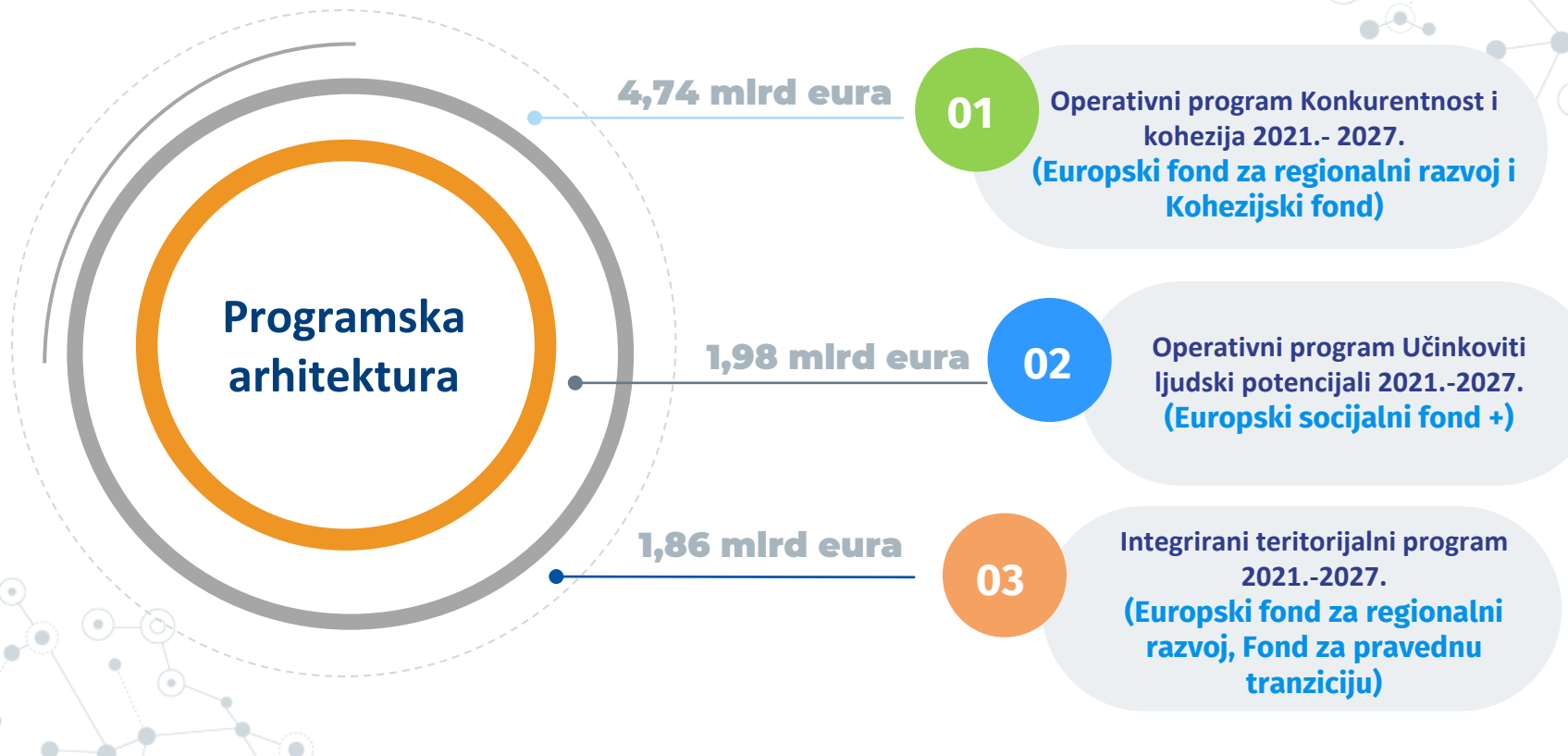
Zadana tematska koncentracija – pravila na razini Kohezijske politike

CILJ POLITIKE	OBVEZA TEMATSKE KONCENTRACIJE
Cilj politike 1. Pametnija Europa	Minimalno 25% Europskog fonda za regionalni razvoj
Cilj politike 2. Zelenija Europa	Minimalno 30% Europskog fonda za regionalni razvoj
Održivi urbani razvoj	Minimalno 8% Europskog fonda za regionalni razvoj
Tehnička pomoć	3,5% Europskog fonda za regionalni razvoj 2,5% Kohezijskog fonda 4% Fonda za pravednu tranziciju
Fazirani projekti = cca 1-1,5 mlrd eura	cca 15-20% ukupne alokacije za Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda i Fonda pravedne tranzicije

Višegodišnji finančni okvir 2021 – 2027.

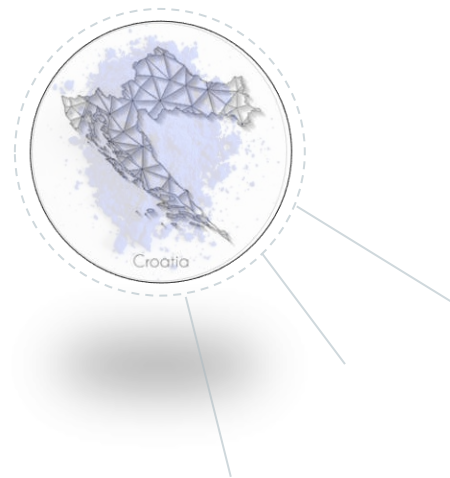
Programi Kohezijske politike – 8,6 mlrd eura

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.

36 mlrd kuna

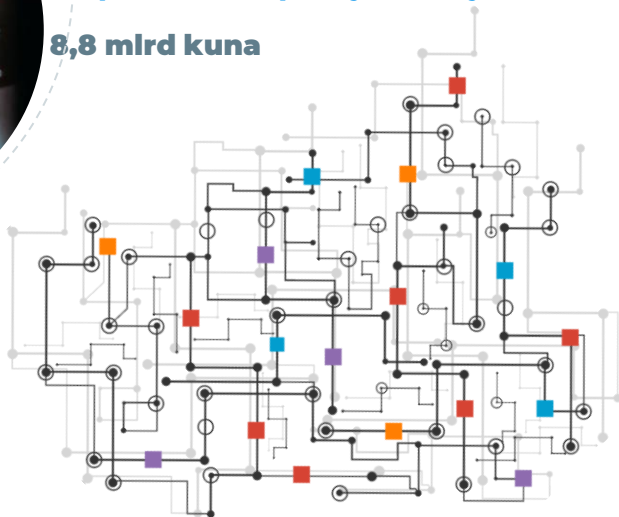
4,74 mlrd eura

Prioriteti Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.

Prioritet 1: Jačanje gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti, digitalizacije i razvojem vještina za pametnu specijalizaciju

8,8 mlrd kuna

Prioritet 2: Jačanje digitalne povezivosti izgradnjom širokopojasnih agregacijskih mreža

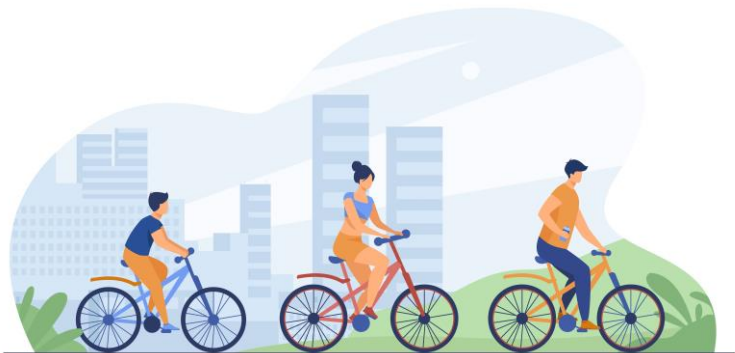
760 mln kuna

Prioritet 3: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske promjene, sprječavanje rizika od katastrofa, zaštita okoliša i održivosti resursa, čišćenje tla od mina, ulaganje u sustav vodoopskrbe i kružno gospodarstvo

13,4 mlrd kuna

Prioriteti Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.

Prioritet 4. Razvoj održive intermodalne urbanemobilnosti, kao dio prijelaza na niskouglično gospodarstvo

1,4 mlrd kuna

Prioritet 5. Razvoj održive, pametne i sigurne mobilnosti, ulaganja u razvoj TEN-T mreže, modernizacija lučke infrastrukture, digitalizacija zračnih luka

7,4 mlrd kuna

Prioritet 6. Jačanje zdravstvenog sustava, promicanje socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja

4,3 mlrd kuna

***Integrirani teritorijalni
program
2021. -2027.***

***14 mlrd kuna
1,8 mlrd eura***

Prioriteti Integriranog teritorijalnog programa

**3,85 mlrd kn /
506 mln eura**

Prioritet 1.

**Održivo regionalno
gospodarstvo**

**463 mln kn /
61 mln eura**

Prioritet 2.

**Poticanje zelene tranzicije
potpomognutih i brdsko-
planinskih područja**

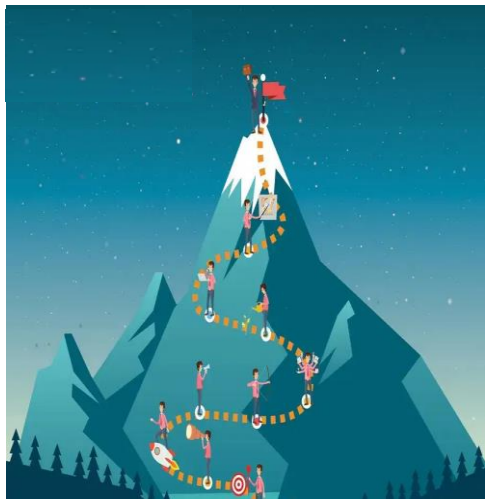

**121 mln kn /
16 mln eura**

Prioritet 3.

**Unaprjeđenje biciklističke
infrastrukture u
potpomognutim područjima**

Prioriteti Integriranog teritorijalnog programa

**2 mlrd kn /
263 mln eura**

Prioritet 4.

Povećanje pristupačnosti socijalne i obrazovne infrastrukture uz turističku revitalizaciju potpomognutih i brdsko-planinskih područja

**6,3 mlrd kn /
830 mln eura**

Prioritet 5.

Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka

**1,36 mlrd kn /
178 mln eura**

Prioritet 6.

Fond za pravednu tranziciju

Industrijska tranzicija

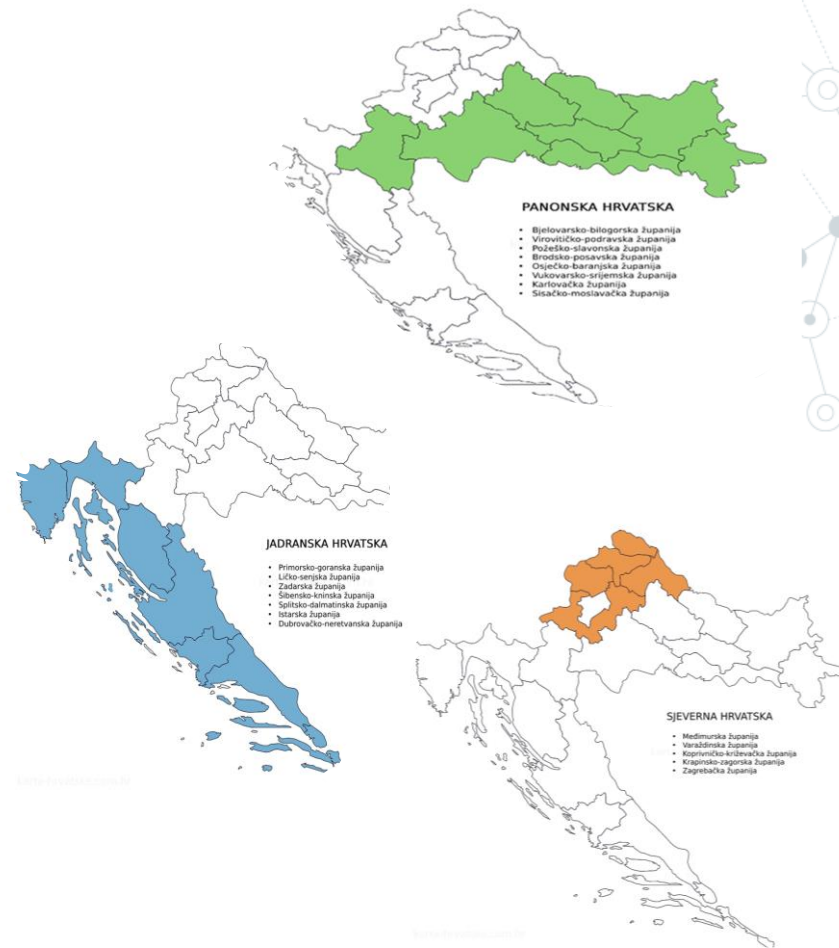
Proces industrijske tranzicije u Republici Hrvatskoj

Proces industrijske tranzicije u Republici Hrvatskoj započeo je sa izradom planova za tri regije u industrijskoj tranziciji:

- Panonska Hrvatska
- Jadranska Hrvatska
- Sjeverna Hrvatska

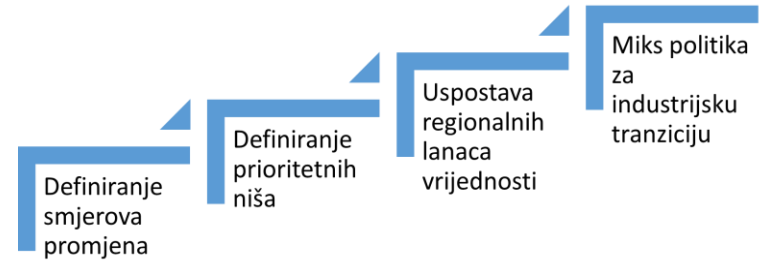
Te regije su znatno ispod prosjeka razvijenosti Europske unije te imaju potencijal za jačanje regionalne konkurentnosti koristeći šanse koje nude globalni mega trendovi za oživljavanje gospodarskog rasta i povećanje produktivnosti

Ostvarivanje industrijske tranzicije zahtijeva novi „Place-based” pristup razvoju koji se temelji na spoju razvojnih politika (industrijske, inovacijske i regionalne politike) i učinkovitom korištenju teritorijalnog kapitala

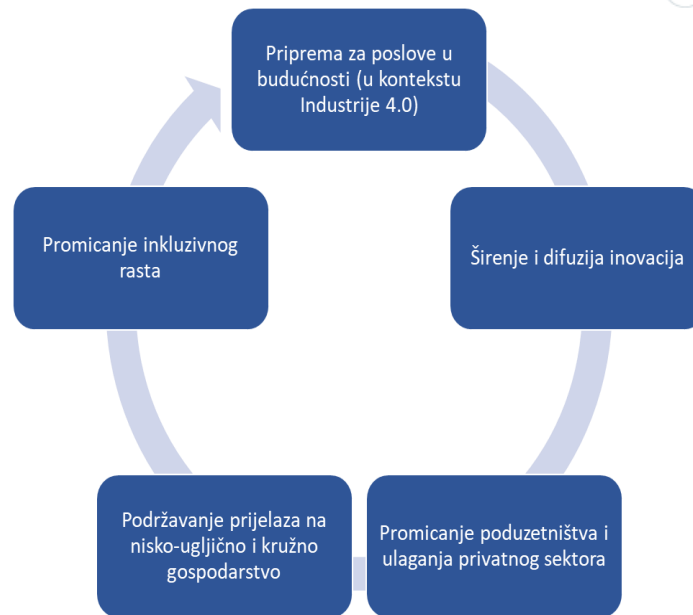
Svrha planova za industrijsku tranziciju regija je ....

- Definirati stratešku osnovu i smjerove promjena za industrijsku tranziciju i razvoj regija
- Dati strateški okvir za učinkovito korištenje proračunskih i EU sredstava za jačanje regionalne konkurentnosti u okviru ITP-a
- Podržati bolju koordinaciju i uspostaviti nove modele strateških partnerstva na razini regije u okviru regionalnih lanaca vrijednosti

Smjerovi promjena

- **Širenje i difuzija inovacija** kroz poticanje strateških partnerstva za inovacije i razvoj inovacijskih klastera u prioritetnim nišama
- **Promicanje poduzetništva i ulaganja privatnog sektora** kroz jačanje regionalnog eko sustava i poticanje rasta i razvoja inovativnih startup-ova i MSP-ova u prioritetnim nišama
- **Priprema za poslove u budućnosti** kroz razvoj pametnih vještina za industrijsku tranziciju prema nišama veće dodane vrijednosti
- **Podržavanje prijelaza na nisko-ugljično i kružno gospodarstvo** kroz digitalnu i zelenu tranziciju i promicanje inkluzivnog rasta (horizontalne teme)

Regionalni lanci vrijednosti (RLV) i prioritetne niše Panonske Hrvatske

Agri-food RLV

De luxe prehrambeni brendovi
Svježa hrana u segmentu „Prikladno za uporabu ili brzu pripremu”
Zdrava i funkcionalna hrana (uključujući proizvode od ljekovitog bilja)
Digitalna poljoprivreda

RLV pametne i kreativne industrije

IT rješenja i proizvodne tehnologije za industriju 4.0
Proizvodi dvojne namjene
AutoCOM i pametna mobilnost
Proizvodi s integriranim uslugama (servitizacija)
Gaming

RLV zelenog rasta

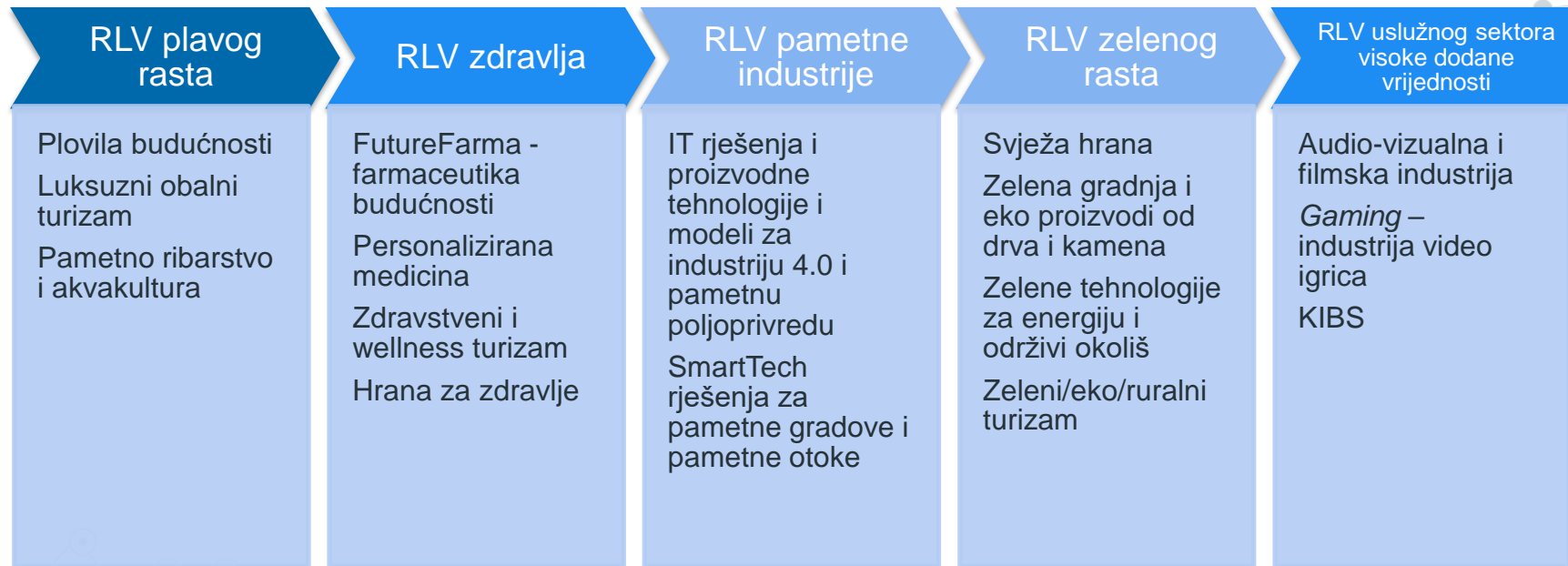
Čiste i zelene tehnologije i eko proizvodi
Zelena gradnja
Drvni interijeri i proizvodnja namještaja po mjeri
(Ostali) Finalni proizvodi od drva
Rješenja IKT i metalopretrađivačkog sektora za šumarstvo

RLV kontinentalnog turizma

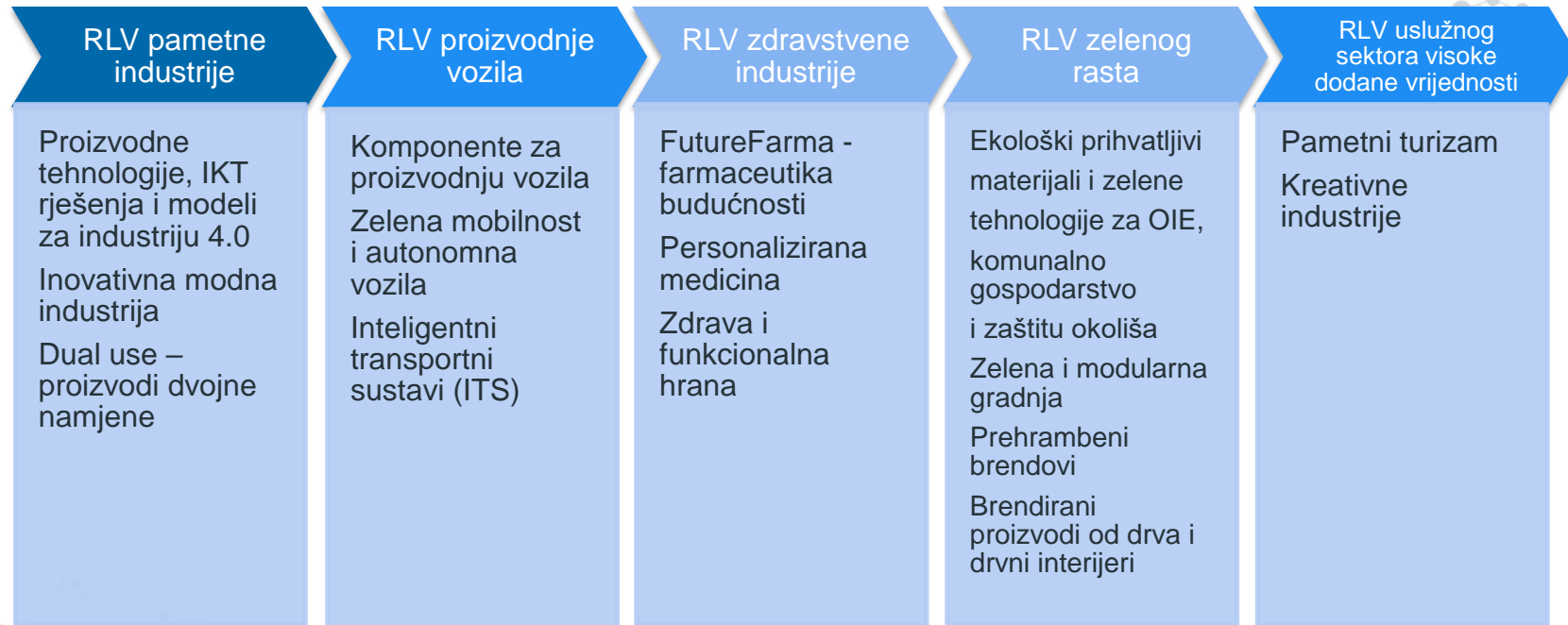
Kulturni turizam
Zdravstveni turizam
Aktivni turizam
Zeleni/eko/ruralni turizam

Regionalni lanci vrijednosti (RLV) i prioritetne niše Jadranske Hrvatske

Regionalni lanci vrijednosti (RLV) i prioritetne niše Sjeverne Hrvatske

Ciljani javni pozivi za poduzetnike u okviru regionalnih lanaca vrijednosti

Indikativne alokacije po prioritetima ulaganja i po regijama u okviru ITP-a

PRIORITET ULAGANJA	UKUPNA ALOKACIJA	ALOKACIJA ZA PANONSKU HRVATSKU	ALOKACIJA ZA JADRANSKU HRVATSKU	ALOKACIJA ZA SJEVERNU HRVATSKU
Horizontalni transformacijski projekt za jačanje regionalnog eko sustava za poduzetnike	5.000.000 EUR	2.000.000 EUR	2.000.000 EUR	1.000.000 EUR
Podrška inovacijskim klasterima	10.000.000 EUR	4.000.000 EUR	4.000.000 EUR	2.000.000 EUR
Strateška partnerstva za inovacije u okviru strateških lanaca vrijednosti	300.000.000 EUR	120.000.000 EUR	105.000.000 EUR	75.000.000 EUR
Podrška rastu i razvoju inovativnih start-up tvrtki i MSP-ova kroz digitalnu i zelenu tranziciju prema nišama više dodane vrijednosti	70.000.000 EUR	28.000.000 EUR	24.000.000 EUR	18.000.000 EUR
Podrška razvoju pametnih vještina za industrijsku tranziciju	15.000.000 EUR	6.000.000 EUR	5.000.000 EUR	4.000.000 EUR
	400.000.000 EUR	160.000.000 EUR	140.000.000 EUR	100.000.000 EUR

Daljnje aktivnosti

Mogućnosti za poduzetnike u okviru kohezijske politike

Mogućnosti ulaganja u poduzetništvo u okviru PKK, cilja politike Pametnija Europa

1.i. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te primjena naprednih tehnologija

- Podrška projektima **poslovnog sektora** u okviru programa Unije i programa međunarodne suradnje
- Suradnički istraživačko-razvojni projekti
- Podrška projektima u ranoj fazi razvoja
- Podrška **MSP-ovima** u znanjem intenzivnim sektorima, koji razvijaju inovacije
- Podrška investicijama **poduzeća do 5 godina starosti**
- **Vlasnička i kvazi-vlasnička ulaganja** u projekte **poduzetnika**
- Razvoj novih proizvoda, usluga i poslovnih procesa kroz istraživanje i razvoj i inovacije i VPZEI projekte u S3 područjima

1.iii. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja

- Aktivnosti koje doprinose pojačanom rastu i konkurentnosti **MSP-ova**
- Aktivnosti poboljšanja okvira poslovne podrške
- Aktivnosti usmjerene prema jačanju izvoznih potencijala **rastućih i inovativnih poduzeća** i internacionalizaciji poslovanja te uključivanju u međunarodne lance vrijednosti

1.iv. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo

- Programi obrazovanja i osposobljavanja za razvoj vještina i kompetencija za pametnu specijalizaciju i industrijsku tranziciju
- Jačanje kompetencija **poduzetnika** za pametnu specijalizaciju i industrijsku tranziciju
- Osposobljavanja i usavršavanja za stjecanje posebnih stručnih vještina potrebnih **MSP**
- Aktivnosti poboljšanja okvira poslovne podrške
- Promocija i poticanje poduzetničke kulture mladih na svim razinama obrazovanja

Mogućnosti ulaganja u poduzetništvo u okviru PKK, cilja politike Zelenija Europa

2 (i) promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova

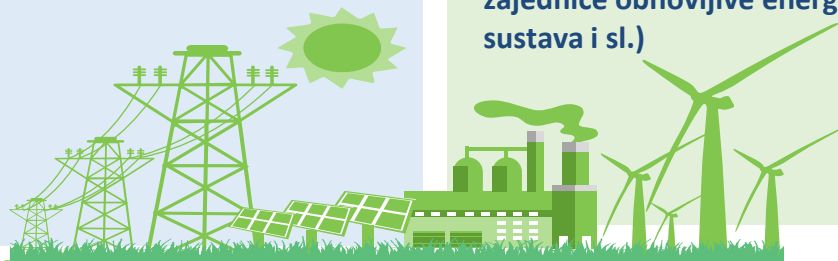
- Povećanje ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti u gospodarstvo (industrija, uslužne djelatnosti, turizam, komercijalni sektor i ostala poduzeća) u cilju povećanja energetske učinkovitosti, dekarbonizacije i smanjenja emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari

2 (ii) promicanje obnovljive energije u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001, uključujući kriterije održivosti utvrđene u njoj

- Osiguranje pristupačne, sigurne i kvalitetne opskrbe energijom na način koji će poduprijeti smanjivanju upotrebe fosilnih goriva, emisije stakleničkih plinova i pridonijeti ublažavanju rizika od klimatskih promjena kroz povećanje kapaciteta kod svih dionika tržišta (proizvođači energije, distributeri, opskrbljivači energijom, aktivni kupci, energetske zajednice, zajednice obnovljive energije, operatori sustava i sl.)

2 (vi) Promicanje prijelaza na kružno i resursno učinkovito gospodarstvo

- Promicanje ulaganja malih, srednjih i velikih poduzetnika u:
  - istraživanje, razvoj i inovacije s ciljem razvoja novih proizvoda i usluga koji su usklađeni s načelima i doprinose prelasku na kružno gospodarstvo
  - uvođenje inovacija i prijenos tehnologije za konverziju proizvodnih i poslovnih procesa prema načelima kružnog gospodarstva

Mogućnosti ulaganja u poduzetništvo u okviru PKK, cilja politike Uključivija Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom Europskog stupa socijalnih prava

4 (vi) Jačanje uloge kulture i održivog turizma u gospodarskom razvoju, socijalnoj uključenosti i socijalnim inovacijama

Poticanje uključivog i održivog gospodarskog i socijalnog razvoja te socijalnog uključivanja stanovništva, posebno u područjima koja se u velikoj mjeri oslanjaju na turistički ekosustav kroz osiguravanje infrastrukturnih preduvjeta za razvoj novih turističkih proizvoda i usluga koji se temelje na autentičnosti i tradicionalnim vrijednostima lokalnih zajednica, kroz aktivnosti:

- *Razvoj turističkih proizvoda i usluga koje doprinose socijalnoj uključenosti, tradicionalnim vrijednostima i autentičnosti lokalnih zajednica*
- *Ulaganja u gradnju, obnovu, rekonstrukciju i prenamjenu objekata turističke i sportske infrastrukture*
- *Nabavu opreme, uključujući i suvremenu IKT opremu i odgovarajuću programsku podršku (software)*

Mogućnosti ulaganja u poduzetništvo u okviru ITP, cilja politike Pametnija Europa osim Industrijske tranzicije

1 (iii) Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja

potpomognuta i brdsko-planinska područja

- Izravna potpora za osnivanje start-up-ova, ostanak i rast postojećih MSP-ova i institucijama za pružanje potpore u poslovanju, posebno prilagođenim potrebama i potencijalima za gospodarski razvoj ovih područja
- Podrška aktivnostima potpornih institucija

Mogućnosti ulaganja u poduzetništvo u okviru ITP, cilja politike Europa bliže građanima

5 (i) poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima

Gradovi

- Stvaranje povoljnog okruženja za poduzetništvo ulaganjima u poslovnu infrastrukturu
- Uređenje i opremanje zajedničkih prostora kao potporne infrastrukture razvoju poduzetništva
- Aktivnosti podrške poduzećima u razvoju ili značajnoj nadogradnji digitalnih usluga, proizvoda ili procesa, uključujući infrastrukturu za MSP-ove
- Ulaganja u višenamjensku sportsku, edukacijsku, turističku, društveno-kulturnu, IRI, gospodarsku, društveno-poduzetničku i sličnu infrastrukturu značajnu za uključiv gospodarski i društveni razvoj kroz doprinos zdravlju i dobrobiti građana, socijalnom uključivanju, obrazovanju i proširenju turističke ponude

5 (ii) poticanje integriranog i uključivog lokalnog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima koja nisu urbana

Otoci

- Izgradnja ili obnova objekata za pružanje potpore u poslovanju

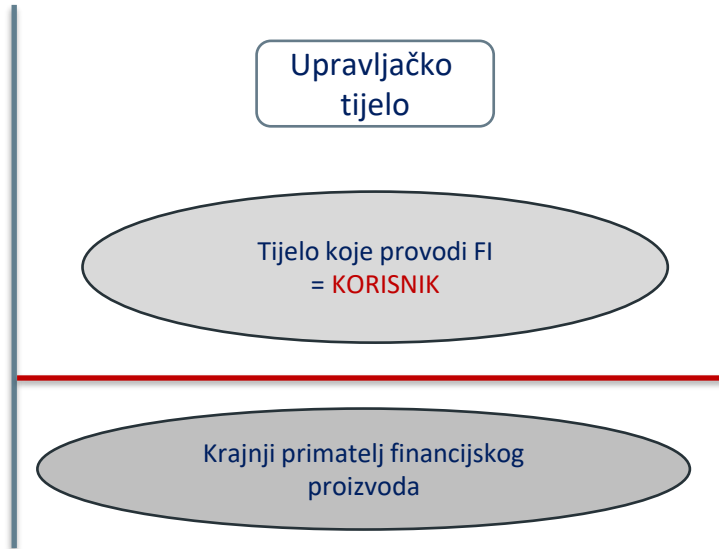
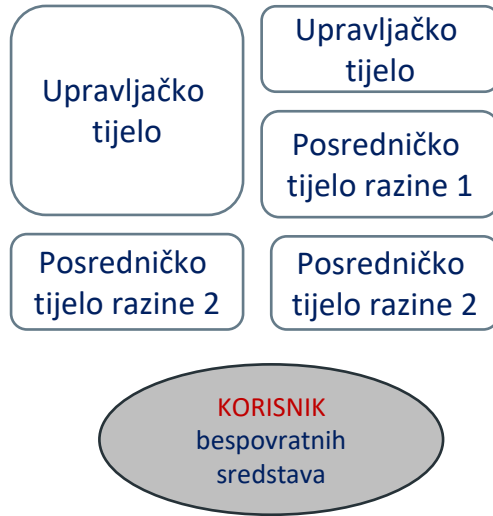

Financijski instrumenti

ESIF FINANCIJSKI INSTRUMENTI

- ✓ Sredstva se dobivaju unaprijed, za razliku od bespovratnih sredstava koja se refundiraju tek kad se vlastita potroše
- ✓ Na krajnje primatelje ne primjenjuju se zahtjevi vezano na javnu nabavu
- ✓ PDV na razini ulaganja krajnjih primatelja prihvatljiv trošak
- ✓ Nije dozvoljena revizija na razini krajnjih primatelja
- ✓ Smanjenje financiranja za operacije koje stvaraju neto prihod ne primjenjuje se na financijske instrumente
- ✓ Povrat doprinosa za kršenje odredbi o trajnosti operacija ne primjenjuje se na financijske instrumente

RH: Sustav bespovratna sredstva vs. FI

■ u idućem razdoblju će biti moguće u sklopu FI uvesti '*capital rebate*' odnosno otpis glavnice za postignute ciljeve javnih politika čime se do 50% kredita može pretvoriti u BS

■ BS dio mora biti manji od FI dijela da bi se provelo po jednostavnijim FI pravilima odnosno unutar jedne FI operacije

■ primjerice od 100.000 EUR kredita se otpiše 40.000 EUR glavnice ukoliko se ostvari energetska ušteda od 40%, ili po 10% za svaki oblik OIE koji se uvede, te krajnji primatelj nastavi otplaćivati 60.000 EUR kredita po minimalnoj kamati, a 40.000 EUR se pretvori u BS koja se ne moraju vraćati, ali se provodi po FI proceduri (što znači da nema kontrole ZNS-ova i javne nabave od strane PT2, niti nepravilnosti)

OTPIS GLAVNICE

Combination in one FI operation - Article 52(5)

FI rules apply to the grant!

Državne potpore – max. intenzitet potpore 35-70%

***De minimis* – max. 85%**

BESPOVRATNA SREDSTVA= -----

Prihvatljivi troškovi 100 + PDV 25 + VTR 15 = 140 ukupno investicija

- a) BS komponenta 85 + vlastito sufinansiranje 55
- b) BS komponenta 63,75 + vlastito sufinansiranje 76,25 (u slučaju finansijske korekcije od 25%)

FINANCIJSKI INSTRUMENT= -----

Σ 140 prihvatljivi troškovi = ukupni trošak investicije

BS komponenta <70 + FI >70

REZULTATI 2017.-2021.

Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“

- U provedbi 10 financijskih instrumenata – 8 za poduzetnike; 2 za javni sektor
- Zbog potpune apsorpcije u 7 navrata povećana alokacija
- Potpisano 40 Sporazuma o financiranju sa svim financijskim institucijama koje djeluju u RH (komercijalne banke, *leasing* kuće, institucionalni investitori)
- Sa javnih 650 mEUR privučeno preko 725 mEUR privatnog kapitala
⇒ udvostručena dostupna sredstva kojima se financiraju javne politike koje bi inače država morala financirati sama na teret poreznih obveznika

◎ **10.300 poduzetnika investiralo 1,15 milijardi eura = 9.200 radnih mjesta**

(EK refundirala 610 mEUR u državni proračun = 94% EU alokacije)

PREOSTALI IZNOSI

Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“

Poduzetnicima je još uvijek na raspolaganju **3,2 milijardi kuna**:

1. **'ESIF Krediti za rast i razvoj'** koji provodi HBOR putem 3 komercijalne banke (PBZ, ZABA, ERSTE) = **1 milijarda kuna**
(100.000-10 MEUR, <12 god. proizvodnja, poček <2 god.; <17 god. turizam, poček <4 god.; kamata 1-2%)
https://www.hbor.hr/kreditni_program/esif-krediti-za-rast-i-razvoj/
2. **'ESIF pojedinačno jamstvo bez subvencije kamatne stope'** koji provodi HAMAG-BICRO putem 17 financijskih institucija (banke i *leasing* društva) = preostali iznos sa uračunatim multiplikativnim faktorom **1,5 milijardi kuna**
(150.000-10 mEUR, max. iznos jamstva 80%, investicijski<10 god., obrtni<5 god.)
<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-jamstva/msp/esif-jamstva/pojedinacna/>
3. **'ESIF Ograničeno portfeljno jamstvo'** koji provodi HAMAG-BICRO putem 13 komercijalnih banaka = preostali iznos sa uračunatim multiplikativnim faktorom **520 milijuna kuna**
(<150.000 EUR, max. iznos jamstva 80%, <10 god. i za investicijske kredite i za kredite za obrtna sredstva)
<https://hamagbicro.hr/financijski-instrumenti/kako-do-jamstva/msp/portfeljna/>
4. **'ESIF Fond rizičnog kapitala'** koji provodi EIF putem ugovorenog Fond Managera = preostali iznos **180 milijun kuna**
(Start-up škola <10.000 EUR; Akcelerator <200.000 EUR; Vlasnička ulaganja ≈ 1-5 MEUR) – <https://filrougecapital.com/>

PLAN

Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.“

FINANCIJSKI INSTRUMENT	TIJELO	EU mEUR	POLUGA	Σ mEUR	KAD
1. ESIF Mali zajmovi (25.000-100.000 EUR, 0,1-0,5%, <10 god.)	HAMAG-BICRO	50	-	50	2023.
2. ESIF Pojedinačna jamstva (150.000-10 mEUR, 80%, investicijski <10 god, obrtni<5 god.)		25	x5	125	2024.
3. ESIF Portfeljna jamstva (<150.000 EUR, 80%, <10 god.)		25	x5	125	2024.
4. ESIF Krediti za rast i razvoj (<10 MEUR, 1-2%, <17 god.)	HBOR	133	x2	255	2024.
5. ESIF Fond rizičnog kapitala (Start-up škola<10.000 EUR, Akcelerator<200.000 EUR, VC ≈1-5 mEUR)	EIF	44	x1,3	57	2023.
UKUPNO	-	277	x2,2	612	

Prioritet 1: Jačanje gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti...

Zahvaljujemo na pažnji!

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije